

BIULETYN

nr 2/2011 (31) CZERWIEC 2011

WIELKOPOLSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
ISSN 1732-4289

POZNAŃ

Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa (WOIIB)
60-602 Poznań, ul. Dworkowa 14
Sekretariat tel. 61-854-20-10, fax 61-854-20-11
OKK tel. 61-854-20-20, tel./fax 61-854-20-21
ROZ, OSD tel. 61-854-20-13
Sprawy członkowskie: tel. 61-854-20-14
Strona internetowa: www.woiib.org.pl
email: wkp@wkp.piib.org.pl

Biuro Izby czynne:
poniedziałek 13:00-16:00
wtorek, środa, czwartek 11:00-15:00
piątek 9:00-13:00

Delegatury terenowe WOIB:

Kalisz, ul. Rumińskiego 2 (pok. 204)
tel. 62-757-11-58
Kalisz@wkp.piib.org.pl
czynna: poniedziałek 8:00-13:00
wtorek, czwartek 12:00-17:00

Konin, ul. Spółdzielców 3 (pok. 110)
tel. 63-245-31-34
Konin@wkp.piib.org.pl
czynna: poniedziałek, wtorek, piątek
11:00-16:00

Leszno, ul. Sikorskiego 9 a (pok. 8)
tel. 65-520-70-75
Leszno@wkp.piib.org.pl
czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek
11:00-16:00

Pila, ul. Browarna 19 (pok. 281)
tel. 67-215-50-38
Pila@wkp.piib.org.pl
czynna: poniedziałek 13:00-17:00
wtorek 11:00-17:00
czwartek 13:00-16:00

Gniezno, ul. Tumaska 15 (pok. 7)
Tel. 61-426-51-30
Gniezno@wkp.piib.org.pl
czynna: poniedziałek 10:00-15:00
czwartek 12:00-15:00
piątek 8:00-13:00

Dyżury w siedzibie WOIB:
Zastępca przewodniczącego Rady
Wielkopolskiej OIIB
mgr inż. Zenon Woškowiak
w każdy poniedziałek
w godz. 14:00-16:00 pok. 3
inż. Włodzimierz Draber
w każdą środę w godz. 15:00-16:00, pok. 3

Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej
dr inż. Daniel Pawlicki
we wtorki w godz. 13:00-14:00 pok. 103

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
mgr inż. Przemysław Barczyński
we wtorki w godz. 14:00-15:00 pok. 101

Ośrodek Informacji Technicznej
tel. 61-854-20-12

ISSN 1732-4289

Szanowne Koleżanki! Szanowni Koledzy!

Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa jest w okresie po X Zjeździe sprawozdawczym naszego samorządu zawodowego, który podsumował pierwszy rok działania w III kadencji izby. Podsumowanie to wypadło pozytywnie o czym świadczą wyniki głosowań zatwierdzające sprawozdania organów oraz najważniejszego z nich udzielającego absolutorium radzie okręgowej. Należy podkreślić, że wszystkie organy przedstawiły bardzo rzetelne i przejrzyste opracowania, co spowodowało rzeczową i pozbawioną emocjonalnego charakteru dyskusję. Uważam, że działalność izby jest prowadzona nie tylko intensywnie w sprawach merytorycznych, ale i transparentnie w sprawach finansowych. Delegaci uczestniczący w zjeździe docenili duży wkład poszczególnych organów i zespołów działających w ramach rady w rozwój naszego samorządu. Uczestniczący w obradach Wojewoda Wielkopolski Piotr Florek podkreślił wzrost znaczenia izby w rejonie wielkopolskim. Podobnie oceniali to parlamentarzyści, Wicemarszałek Wielkopolski Wojciech Jankowiak oraz przedstawiciele instytucji współpracujących z WOIB tj. wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego, prodziekan wydziału budownictwa Politechniki Poznańskiej czy przewodniczący stowarzyszeń naukowo-technicznych.

Posłowie na Sejm RP Michał Stuligrosz i Wiesław Szczepański wyraźnie podkreślali ważną rolę jaką spełnia w społeczeństwie nasz sprawnie działający samorząd, którego członkowie uprawiają zawód zaufania publicznego.

Delegaci zaakceptowali też program działalności izby na rok 2011 obejmujący bardzo szeroki zakres problematyki technicznej i organizacyjnej oraz projekt budżetu, który zakłada pełną realizację zadań wyznaczonych nam przez ustawę o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów.

Zjazd uchwalił też po głosowaniach cztery wnioski do realizacji zarówno na szczeblu okręgowym jak i krajowym.

W dniach 17 i 18 czerwca br. nasi delegaci uczestnicząc w X Zjeździe Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa będą te wnioski przedstawiali do akceptacji przez zjazd krajowy.

Podsumowując obrady i przebieg X Zjazdu WOIB należy docenić to, że po dziewięciu latach pracy izby inżynierów budownictwa duża liczba naszych członków wykazuje się aktywną działalnością i chęcią pracy w poszczególnych organach czy zespołach samorządu, dzięki czemu idziemy szerokim frontem zaznaczając swój udział w różnych obszarach życia zawodowego na terenie całej Wielkopolski.

W ostatnim okresie wizytowali nas przedstawiciele francuskiej Federacji BTP odbywając z nami szeroką dyskusję na temat tak zwanych usług transgranicznych, czyli stosowania uprawnień budowlanych na terenie innego kraju Unii Europejskiej. Jednocześnie odbywała się wymiana uczniów, tym razem Francuzi wykonywali konstrukcje drewniane na terenie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Gnieźnie.

Nadal jesteśmy w ścisłym kontakcie z Wielkopolską Okręgową Izbą Architektów i Stowarzyszeniem Architektów Polskich planując kolejne warsztaty na temat „Projektowanie, jako gra zespołowa” oraz walcząc o utrzymanie klinów zieleni miasta Poznania.

W najbliższym czasie w ramach targów Expopower wspólnie ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich organizujemy w dniach 24 – 25 maja br. trzy sesje dotyczące instalacji oświetleniowych. Współpraca z MTP jest nadal bardzo aktywna i w dużym stopniu strategiczna dla WOIB.

9 czerwca 2011 roku w naszej siedzibie wspólnie z Polskim Zrzeszeniem Inżynierów i Techników Sanitarnych organizujemy konferencję „Postęp techniczny w ciepłownictwie”, na którą wszystkich zainteresowanych zapraszamy.

Na zakończenie pragnę wszystkich naszych członków poinformować o najważniejszym wydarzeniu tj. Wielkopolskim Dniu Budowlanym, którego obchody odbędą się 30 września br. w Pile. Na tę imprezę zapraszam wszystkich naszych członków.

*Z koleżeńskim pozdrowieniem
Przewodniczący*

*Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
Jerzy Stroński*

Drodzy czytelnicy!

Serdecznie zapraszam do lektury tego numeru Biuletynu. Prezentujemy w nim relację z: obrad X Zjazdu naszej izby, a także konferencji naukowo-technicznej „Jakość w budownictwie.” Wszystkich zainteresowanych tym tematem serdecznie zapraszam na naszą stronę internetową - zakładka AKTUALNOŚCI, gdzie jest relacja z konferencji i można zapoznać się ze wszystkimi referatami. Szczególną uwagę państwa zwracam na referat Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Poznania – p. Pawła Łukaszeńskiego.

W Biuletynie jest również krótka relacja z Międzynarodowych Targów Poznańskich EXPOPOWER 2011. Dzięki współpracy naszej izby z Poznańskim Oddziałem SEP zrealizowano kolejne ciekawe merytorycznie konferencje.

Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa od kilku lat współpracuje z podobnym samorządem we Francji. Wymiernym efektem tej współpracy jest wymiana uczniów szkół budowlanych z obu krajów. Wielkopolskę reprezentuje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Gnieźnie. Relację z kolejnej już wymiany znajdziecie państwa na naszych łamach.

W tym numerze prezentujemy kolejną sylwetkę naszego członka w ramach cyklu „Wielkopolski inżynier budownictwa.” Tym razem jest to przedstawiciel ziemi piłkiej. Serdecznie zapraszam do lektury.

Szczególnie serdecznie zapraszam państwa do bardzo ciekawego artykułu „Powódź 1888 r. - największą katastrofą przyrodniczą XIX wieku”, którego autorem jest Ryszard Chojnacki - tropiciel ciekawych wydarzeń z historii Poznania i Wielkopolski.

W Biuletynie WOIB prezentujemy nie tylko nowinki techniczne czy też technologiczne, nowoczesne budowle ale również staramy się opowiadać o historii naszego pięknego regionu. Wielkopolska jest tego warta. Ma wspaniałą historię i ciekawych ludzi.

*Serdecznie zapraszam do lektury.
Miroslaw Praszkowski
Redaktor naczelny*

SPIS TREŚCI

Z ŻYCIA IZBY

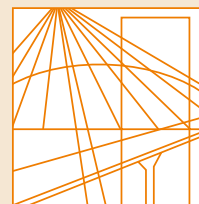
X Zjazd	str. 4-6
Konferencja	
Naukowo-techniczna	str. 6-8
Expopower 2011	str. 9-10
Kronika żałobna	str. 10

FAKTY, WYDARZENIA, OPINIE

Wymiana młodzieży francusko – polskiej	str. 11-12
---	------------

KOMENTARZE

Inżynier budownictwa	
Elektryk z rodzinną pasją	str. 13-15
Powódź 1888 r.	str. 16-19
Budować stadiony?	str. 20
Plan szkoleń	str. 21-23

Biuletyn Wielkopolskiej
Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa

Redaktor naczelny:
Miroslaw Praszkowski

Rada Programowa:
Przewodniczący:
doc. dr inż. Marian Krzysztofiak
Sekretarz: inż. Jerzy Gawroniak,
Członek: mgr inż. Stefan Granatowicz,
Członek: mgr inż. Lech Grodzicki,
Członek: mgr inż. Tadeusz Łuka.

Wydawca:
Wielkopolska Okręgowa Izba
Inżynierów Budownictwa
60-602 Poznań, ul. Dworkowa 14
tel. 61-854-20-10, fax 61-854-20-11

Opracowanie graficzne i druk:
PPR „TONGRAF” w Pile
al. Wojska Polskiego 32-34
tel. 67-351-19-00

Okładka:
Przykłady wykorzystania światła
do ekspozycji budynków
– Centrum Zastosowania Światła.
Za zgodą Philips Lighting Poland S.A. w Pile.

X Zjazd Sprawozdawczy WOIB

29 marca 2011 r. o godz. 10:00 rozpoczął obrady X Zjazd Sprawozdawczy Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Na 184 uprawnionych delegatów w zjeździe wzięło udział 130, co stanowiło 70,65% wszystkich delegatów.

Honorowymi gośćmi zjazdu byli: Wojewoda Wielkopolski – Piotr Florek, Wicemarszałek Wielkopolski – Wojciech Jankowiak, Wiceprezes PIIB – prof. Zbigniew Kledyński, wielkopolscy posłowie: Michał Stuligrosz i Wiesław Szczepański, Prodziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska PP – dr hab. inż. Tomasz Mróz - prof. PP, Dyrektor Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Poznania - pan Andrzej Nowak, Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Poznaniu – Jerzy Witczak, Dyrektor Wydziału Infrastruktury Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego – Ewa Ślęzak, Dyrektor Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz Prezes Poznańskiego Oddziału PZITB – Jerzy Gładysiak, Przewodniczącego Wielkopolskiej Okręgowej Izby Architektów – reprezentował Marek Czuryło, Prezes Zarządu Poznańskiego Oddziału PZITS – Jan Lemański, Przewodniczący Zarządu Oddziału SEP – Kazimierz Pawlicki, Prezes Oddziału SITK w Poznaniu – Bogdan Bresch.

Wojewoda Wielkopolski – Piotr Florek – w swoim wystąpieniu wyraził duże uznanie za dotychczasową działalność izby na terenie Wielkopolski oraz efektywną współpracę. Podkreślił rolę izby w procesie kształcenia specjalistycznego inżynierów budownictwa co bezpośrednio przekłada się na coraz lepsze realizacje procesów budowlanych w województwie, wzrasta ranga zawodu inżyniera budownictwa.

Poseł Wiesław Szczepański, zastępca przewodniczącego Sejmowej Komisji Infrastruktury, podsumował 10 lat działania Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, skupiającej okręgowe izby. Efekty pracy widać w sprawnie funkcjonującym samorządzie zawodowym, dobrze rozwijającym się budownictwie. Poinformował delegatów, że w tej kadencji Sejmu posłowie raczej nie uchwalą nowego Prawa budowlanego.

zawodowych w życiu publicznym. Stwierdził, że bardzo krzywdzące jest nazywanie samorządów zawodowych korporacjami. Izby są otwarte na nowych członków. Środowisko samorządu architektów popiera proponowane zmiany w prawie budowlanym dotyczące zastąpienia zaświadczeń wymaganych przepisami oświadczeniami członka samorządu zawodowego.

W imieniu Prezydenta Miasta Poznania – Ryszarda Grobelnego – życzył delegatom owocnych obrad.

Pan dr hab. inż. Tomasz Mróz, Prodziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska PP, podkreślił ścisłą współpracę WOIB z Politechniką Poznańską przy organizacji różnych konferencji i szkoleń specjalistycznych dla członków izby. Dzięki wielowątkowej współpracy powstaje nowy model Krajowych Ram Kwalifikacyjnych studentów ze szczególnym zwróceniem uwagi na zdobywanie przez nich wiedzy specjalistycznej, nabywania umiejętności praktycznych oraz kształtowania właściwych postaw zawodowych.

Życzył delegatom satysfakcji z oceny realizacji działań w minionym roku, trafnych diagnoz w sprawach całego środowiska inżynierów budownictwa i wypracowania konstruktywnych wniosków dotyczących funkcjonowania WOIB i całej PIIB.

Kolejni goście w swoich wystąpieniach podkreślali znaczenie Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w rozwoju i umacnianiu znaczenia samorządu zawodowego, wpływ na zmiany w postrzeganiu roli inżyniera budownictwa w procesie inwestycyjnym oraz bardzo dobrą współpracę z jednostkami administracji państwowej i samorządowej.

Przewodniczący Okręgowej Rady WOIB – Jerzy Stroński złożył delegatom sprawozdanie z działalności rady w 2010 r.

Większość klubów poselskich jest zainteresowana utrzymaniem obligatoryjnej przynależności do okręgowych izb inżynierów budownictwa.

Podziękował za dotychczasową dobrą współpracę z władzami WOIB. Życzył delegatom owocnych obrad i dokonania wyboru nowych władz, które będą równie efektywnie działać przez kolejne lata.

Pan Andrzej Nowak, Dyrektor Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Poznania, podziękował za zaproszenie na zjazd. Stwierdził, że zawsze z zazdrością, jako członek WOIA, spogląda na salę obrad wypełnioną aktywnymi członkami samorządu zawodowego, fachowcami w swojej branży zawodowej. Podkreślił znaczenie istniejących samorządów

Życzył delegatom owocnych obrad.

Pan prof. Zbigniew Kledyński, Wiceprezes PIIB, przekazał życzenia owocnych obrad od Prezesa PIIB – prof. Andrzeja Dobruckiego. Podkreślił rolę i znaczenie WOIB w utrwalaniu w świadomości społecznej roli samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, jako grupy zawodowej zaufania publicznego. Podkreślił, że w całej PIIB w ciągu minionych dziesięciu lat wydano 20 tys. decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych i przyjęto ponad 25 tys. nowych członków. WOIB zawsze prowadzi swoje działania z szeroko rozumianą wielkopolską gospodarnością.

Skarbnik WOIB – Kazimierz Ratajczak zreferował rozliczenie budżetu izby w 2010 r.

Sprawozdania z działalności w 2010 roku złożyli również przewodniczący:

- dr inż. Daniel Pawlicki – Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna,
- mgr inż. Lech Grodzicki – Okręgowy Sąd Dyscyplinarny,
- mgr inż. Przemysław Barczyński – Koordynator Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej,
- mgr inż. Wojciech Białek – Okręgowa Komisja Rewizyjna.

Po wysłuchaniu sprawozdań wszystkich organów izby z działalności w 2010 r. delegaci przyjęli je do wiadomości i udzielili absolutorium Okręgowej Radzie WOIB.

Pan Włodzimierz Draber, zastępca przewodniczącego Okręgowej Rady WOIB przedstawił główne tezy „Programu działalności WOIB w roku 2011”.

Skarbnik izby przedstawił propozycję budżetu na 2011 r. Po krótkich wyjaśnieniach delegaci zatwierdzili Program działalności oraz budżet izby na 2011 rok.

Kolejnym ważnym punktem obrad były wybory uzupełniające do Rady WOIB i Okręgowej Komisji Rewizyjnej. W tajnym głosowaniu delegaci powierzyli obowiązki członka Okręgowej Rady Krzysztofowi Pięcie, a Ryszard Białczyk uzupełnił skład OKR.

Podczas X Zjazdu Sprawozdawczego WOIB delegaci przyjęli 4 wnioski, które zostały pogrupowane tematycznie, w zależności od adresata ich realizacji: 1 wniosek do Krajowego Zjazdu PIIB oraz 3 wnioski do realizacji przez Okręgową Radę Izby.

*Relacja i zdjęcia:
Mirosław Praszkowski*

Konferencja naukowo-techniczna „Jakość w budownictwie”

10 marca w siedzibie Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Poznaniu przy ulicy Dworcowej 14 odbyła się konferencja naukowo-techniczna pt. „JAKOŚĆ W BUDOWNICTWIE”. Organizatorem konferencji byli: **WOIB w Poznaniu** oraz **TÜV SÜD POLSKA**.

Patronat medialny objęła telewizja regionalna WTK, która od dłuższego czasu towarzyszy nam podczas ważnych konferencji i targów. Zainteresowanie tematyką konferencji było bardzo duże, uczestniczyło w niej ok. 70 osób, w tym wielu znakomitych inspektorów nadzoru, projektantów, wykonawców, inwestorów a także osób sprawujących nadzór administracyjny nad budynkami.

Temat konferencji interesował wszystkich biorących udział w procesie inwestycyjnym.

Pierwszy wykład **mgr inż. Waldemara Kaczmarka** zapoznał nas z **kontrolą jakości na każdym etapie procesu inwestycyjnego oraz omówił rolę jednostek certyfikujących w kontroli jakości.**

Co to takiego STANDARD BQS i CERTYFIKACJA INWESTYCJI?

Wszyscy decydenci na budowie, kierownicy budowy, majstrowie, inspektor nadzoru mają dbać o jakość robót.

A jednak ciągle zbyt rzadko efekt końcowy odpowiada oczekiwaniom inwestora. Wykonawca, który się spieszy „produkuje” usterki, podobnie jak i projektant. W przypadku, kiedy nie udaje się rozciągnąć budżetu, pojawiają się „oszczędności” materiałowe.

Dlaczego BQS?

Fachowa kontrola inwestycji dla osiągnięcia wysokiej jakości i optymalnej funkcjonalności - to najważniejszy cel standardu BQS - Baubegleitende Qualitätssicherung BQS. Certyfikat BQS dla obiektu to, niezależne potwierdzenie o dotrzymane jakości unikalnego produktu, jakim jest każda inwestycja.

Etapy realizacji procedury kontroli standardu BQS.

Cały proces kontroli wg Standardu BQS zaczyna się od przeglądu dokumentacji. To, co najważniejsze dla przyszłego użytkownika, poddane jest szczególnej ocenie już wtedy, kiedy obiekt znajduje się jeszcze na papierze. Doświadczenia z rynku niemieckiego pokazują, że już na etapie projektowania ma swój początek **około 40% usterek!**

Audyt na budowie.

Następnie na podstawie dokumentacji planowana jest częstotliwość i terminy audytów na budowie tak, aby uchwycić wszystkie ważne etapy realizacji. Przeciętnie wizytacje odbywają się co tydzień lub najdalej raz na trzy tygodnie. Kontrole planują eksperci branżowi tak, aby w sposób kompleksowy ogarnąć problemy wykonawstwa w punktach styku wszystkich branż (kolizje!) reprezentowanych na budowie.

Raport z audytu.

Po każdej kontroli na budowie audytorzy budowlani TÜV SÜD Polska sporządzają raport wraz z dokumentacją fotograficzną. Zdjęcia szczegółowo pokazują stwierdzone usterki i aktualny stan zaawansowania robót. Nasze raporty stanowią wygodne i skuteczne narzędzie do natychmiastowego dyscyplinowania wykonawców i są w istocie permanentnym protokołem odbioru robót.

Permanentne usuwanie wad i usterek.

Do każdego raportu narastająco tworzona jest lista usterek. Procedury kontrolne TÜV SÜD Polska przewidują nie tylko wykrywanie usterek, ale też sprawdzenie poprawności usuwania usterek. Częścią raportu jest też prowadzona narastająco lista usterek nieusuniętych, bądź usuniętych niepra-

widłowo. W bieżących raportach pozostają one ciągle widoczne. Po usunięciu ujawnionych usterek oraz po odbiorze końcowym obiekt może otrzymać **certyfikat jakości BQS.**

Następny wykład na temat „**Pomieszczenia czyste w sektorze farmaceutycznym na przykładzie pracowni cytostatyków w aptekach szpitalnych**” przedstawił Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny – **dr n. farm. Kazimierz Jakubiec**. Zostały przywołane akty prawne i techniczne obowiązujące przy wytwarzaniu sterylnych produktów leczniczych.

Dr Jakubiec w sposób bardzo obrazowy, posługując się animacją filmową, przedstawił proces wytwarzania sterylnych produktów leczniczych. Przedstawił wymagania jakie muszą spełniać pomieszczenia w zależności od klasy czystości powietrza, wymagania stawiane zastosowanym materiałom budowlanym oraz wymagania stawiane pracującemu personelowi aby były zachowane warunki sterylności, a tym samym najwyższa jakość sterylnych produktów leczniczych.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania – **mgr inż. Paweł Łukaszewski** – przedstawił dwa referaty związane z jakością w budownictwie „**Nieprawidłowości podczas przebiegu procesów budowlanych – na podstawie wyników kontroli nadzoru budowlanego**” oraz „**Utrzymanie obiektów budowlanych oraz zapewnienie ładu przestrzennego – wymogi prawa budowlanego, a rzeczywistość**”.

W wykładach przedstawiono etapy procesu budowlanego

oraz omówiono prawa i obowiązki uczestników procesu budowlanego, które określone są w rozdziale 3 ustawy Prawo Budowlane.

Właściciele obiektów lub reprezentujący go zarządcy odpowiadają za właściwe utrzymanie i użytkowanie obiektu budowlanego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego użytkownikom oraz osobom przebywającym w jego sąsiedztwie.

W latach 2007-2010 Inspektorzy PINB dla miasta Poznania, wśród wielu działań bieżących i systemowych, przeprowadzili także 12 problemowych kontroli, dotyczących sposobu utrzymania i stanu technicznego obiektów budowlanych o różnym przeznaczeniu.

Kontrole te objęły w szczególności:

- najstarsze poznańskie kamienice,
- budynki opieki zdrowotnej,
- obiekty wielkopowierzchniowe,
- place zabaw i gier,
- budynki przedszkoli, szkół podstawowych i średnich,
- budynki wyższych uczelni,
- budynki zakwaterowania zbiorowego,
- drogi zarządzane przez Zarząd Dróg Miejskich.

Przedmiotem uwagi Inspektorów PINB jest również zapewnienie porządku prawnego w budownictwie i estetyka miasta. Albowiem oprócz sposobu utrzymania i stanu technicznego obiektów budowlanych, kwestią, która ma ogromny wpływ na ład przestrzenny jest reklama wizualna i niewielkie obiekty o przeznaczeniu gastronomiczno-handlowym, umieszczone w miejscach publicznych. Od roku 2009 przystąpiono do systematycznych kontroli legalności tego typu obiektów.

Sprawozdania z kontroli obiektów budowlanych w poszczególnych latach znajdują się na stronie www.pinb.poznan.pl.

Po przerwie kawowej, ostatni referat konferencji przedstawił **mgr inż. Zenon Makowski** – właściciel „Pracowni Projektowej „MUTON”. Temat dotyczył **instalacji sanitarnych w pomieszczeniach czystych**. Przedstawiono podstawy i wymogi dotyczące procesu inwestycyjnego, etapy projektu budowlanego i wykonawczego. Powołując się na **ustawę „Prawo o zamówieniach publicznych” art. 29 p. 3 zwrócono uwagę na to, że przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych,**

patentów lub pochodzenia, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”...” W referacie pana Makowskiego zostały omówione etapy wykonawstwa inwestycji i etapy odbioru końcowego z przekazaniem obiektu do użytkowania.

Wśród uczestników konferencji był Management Service GmbH Ryszard Musiał - Dyrektor TÜV Polska Sp. z o.o. Przypomniał on historię powstania i wprowadzania systemu ISO w Polsce.

System ISO pojawił się w roku 1977. Jego pierwowzorem była brytyjska norma BS 5750. Dzisiaj system funkcjonuje w 130 krajach. Normy serii 9000 okazały się zbyt ogólne, dlatego też na początku lat 90. zaczęto wprowadzać nowe, obejmujące różne dziedziny gospodarki. Pojawiły się wymagania wobec sektora motoryzacyjnego - QS 9000 (dla producentów amerykańskich) i VDA 6.1 (dla firm niemieckich). Wprowadzono też normy dla urządzeń medycznych (seria EN 46000) czy związane z ochroną środowiska (seria ISO 14000). W skład serii ISO 9000 wchodzi:

- ISO 9001 – zapewniająca jakość w zakresie projektowania, konstruowania, instalowania, produkcji i serwisu;
- ISO 9002 – zapewniająca jakość produkcji oraz kontroli;
- ISO 9003 – gwarantująca jakość kontroli i badań końcowych;
- ISO 9004 – zawierająca wytyczne do wprowadzenia systemu ISO.

Coraz częściej normy ISO wprowadzane są w branży usługowej: hotelach, urzędach, kancelariach adwokackich. Uzyskują je również placówki oświatowe i zdrowotne.

Wystąpieniem pana Ryszarda Musiała zakończyło pierwszą konferencję „JAKOŚĆ W BUDOWNICTWIE”.

Wszystkich zainteresowanych tą tematyką prosimy o nadsyłanie na nasz adres wpk@piib.org.pl zagadnień, które należałoby przedstawić w kolejnych cyklach konferencji.

Prezentacje wygłoszone podczas konferencji są dostępne (w wersji PDF) na tej stronie po dwukrotnym „kliknięciu” imienia i nazwiska prelegenta.

*Relacja: Mirosława Ogorzelec
Zdjęcia: Mirosław Praszkowski*

EXPOPOWER 2011

W trakcie oddawania naszego Biuletynu do druku, już po raz piąty rozpoczynają się w Poznaniu Targi EXPOPOWER. W ciągu czterech lat, jakie minęły od pierwszej edycji, Poznańskie Targi Energetyczne stały się jednym z najważniejszych obok bielskiego Energotabu spotkań branży elektroenergetycznej w kraju. Tegoroczna edycja **Międzynarodowych Targów Energetyki EXPOPOWER**, które odbywają się w dniach **24-26 maja 2011**, będzie większa od poprzedniej. Wśród około **400 wystawców i firm reprezentowanych** uczestniczących w targach, będą **wiodący przedstawiciele branży energetycznej i elektrotechnicznej**, obejmujących wytwarzanie, przesył i dystrybucję energii elektrycznej oraz oświetlenie. Po raz pierwszy przy dużym udziale Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, w ramach imprezy targowej, zorganizowany jest **salon oświetleniowy**, w którym udział biorą tak znaczące na rynku krajowym i zagranicznym firmy jak: AGA LIGHT S.A., ES SYSTEM S.A., LUG LIGHT FACTORY Sp. z o.o., NARWA POLSKA Sp. z o.o., OSRAM Sp. z o.o., PHILIPS LIGHTING POLAND S.A., SCHREDER POLSKA Sp. z o.o., SITECO LIGHTING POLAND Sp. z o.o., THORN LIGHTING POLSKA Sp. z o.o. Jest to duże i znaczące wydarzenie szczególnie dla architektów i projektantów, którzy w dobie zachodzących zmian w oświetleniu przy wprowadzeniu technologii LED, mają okazję zapoznania się z nowymi możliwościami oświetlenia terenów zewnętrznych, budynków i architektury. Tradycyjnie wśród wystawców obecnych będzie wielu liderów rynku. Dla zwiedzających targi profesjonalistów będą liczne nowości prezentowane na stoiskach. Targi to bowiem doskonała okazja do zapoznania się z najnowszymi produktami i technologiami, które wprowadzane są na polski rynek. Wystawcy EXPOPOWER zawsze prezentują swoje najnowsze rozwiązania.

Niewątpliwą atrakcją dla zwiedzających targi EXPOPOWER będzie bogaty program konferencji i spotkań przy-

gotowywanych przez Międzynarodowe Targi Poznańskie we współpracy z partnerami branżowymi, w których czynny udział bierze Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.

- Pierwszego i drugiego dnia, tj. 24 i 25 maja 2011 r., Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa przy współudziale z Oddziałem Poznańskim Stowarzyszenia Elektryków Polskich i Politechniką Poznańską organizują Konferencję Naukowo Techniczną „**Energooszczędność w oświetleniu**” p.t. **Diody LED**. Postęp, jaki dokonał się w produkcji diod LED powoduje, że stają się one źródłem światła efektywnym energetycznie i przyjaznym dla środowiska. Parametry jakościowe lamp i opraw LED przesądzają o ich coraz szerszym stosowaniu zarówno w oświetleniu zewnętrznym, jak i oświetleniu wewnątrz. Program tego wydarzenia obejmuje niezwykle interesujące tematy takie jak: oświetlenie LED w architekturze, obiektów zabytkowych, wewnątrz, terenów zewnętrznych, placów i ulic, terenów kolejowych. Konferencja obejmuje również zagadnienia porównania efektywności energetycznej instalacji oświetleniowych oświetlenia drogowego wykonanych w technologii LED z instalacjami wykonanymi na tradycyjnych lampach oraz wpływu wielko powierzchniowych reklam z diodami świecącymi na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Reklamy te, charakteryzują się dużą powierzchnią, dużą luminancją i bardzo dynamiczną zmianą wyświetlanych obrazów. Instalowane w sąsiedztwie ulic stanowią potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przedstawione zostały wymagania stawiane tego typu reklamom.
- Tematyka konferencji, z pewnością szczególnie zainteresuje: projektantów i eksploatatorów oświetlenia drogowego i wewnątrz, projektantów oświetlenia terenów przemysłowych, kolejowych i transportu publicznego, wykonawców elektrycznych robót budowlano-montażowych,

zarządców dróg i użytkowników instalacji oświetleniowych, architektów oraz pracowników urzędów i gmin.

Drugiego dnia, tj. 25 maja 2011 r., SEP wspólnie z WOIIB, DEHN Polska, OLMEX S.A., HOPPECKE Baterie Polska Sp. z o.o. i Wydziałem Elektrycznym Politechniki Poznańskiej organizuje **IX Konferencję Naukowo-Techniczną z cyklu „Instalacje elektryczne niskiego, średniego i wysokiego napięcia”**. Temat tegorocznej edycji to w sesji IA **„Kompensacja mocy biernej”**, w której przedstawione zostaną zagadnienia statycznych źródeł mocy biernej NN, SN i WN oraz zastosowania kondensatorów SN w izolacji suchej, w sesji IB **„Zasilanie gwarantowane”** normy, rodzaje i typy baterii stosowanych w energetyce oraz ustawa o bateriach i akumulatorach, a w sesji II **„Wymagania jakościowe dla elementów służących do budowy ochrony odgromowej zgodnie z normą PN-EN 50164”**. Powszechnie stosowanie systemów informatycznych, telekomunikacyjnych, teleinformatycznych oraz kontrolno-pomiarowych, stworzyło konieczność zwrócenia większej uwagi na ochronę

urządzeń elektrycznych i elektronicznych przed zagrożeniami, występującymi podczas wyładowań piorunowych, co ma szczególne znaczenie przy projektowaniu instalacji odgromowej, obliczaniu ryzyka i wyborze klasy ochrony obiektu zgodnie z Normą PN-EN 62305, dobieraniu jakościowemu elementów i urządzeń oraz badaniu elementów urządzenia piorunochronnego.

Tematyka konferencji przeznaczona jest w szczególności dla: projektantów i eksploatorów sieci elektroenergetycznych, wykonawców elektrycznych robót budowlano-montażowych, wykładowców kursów oraz pracowników nadzoru robót elektrycznych.

Bardzo ciekawa tematyka organizowanych przez WOIIB konferencji w powiązaniu z ekspozycją targową sprawiają, że cieszą się one dużym zainteresowaniem.

Szczegółowe informacje na temat programu konferencji i spotkań znajdują się na stronie www.expopower.pl

Stefan Granatowicz

„Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą...”

ks. Jan Twardowski

Z szeregów członków
Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
odeszli koledzy:

1	Wojciech	BŁASIŃSKI	Poznań
2	Janusz	CHMIELEWSKI	Poznań
3	Mieczysław	GORWA	Śrem
4	Jerzy	KANDULSKI	Poznań
5	Sebastian	ROŻEK	Piła
6	Elżbieta	SMOLARZ	Poznań
7	Jerzy	SZEFLER	Poznań

Wymiana młodzieży francusko-polskiej w ramach projektu „Po praktykę do Europy”

Po raz drugi młodzież z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Gnieźnie (ZSP nr 3) wzięła udział w wymianie młodzieży francusko-polskiej z Centrum Szkolenia Zawodowego w Arches k/Epinal (CFA). Było to możliwe dzięki

zawartemu porozumieniu między Wielkopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa w Poznaniu (WOIIB), a Federacją Budownictwa i Prac Publicznych w Epinal (BTP) we Francji. Od 27 marca do 02 kwietnia 2011 roku gościliśmy grupę młodzieży z Francji – uczącej się w zawodzie stolarz wraz z opiekunami: Remi Pierrat, Mickael Roure i Dominique Schneider.

Tym razem realizowano projekt pod nazwą „Po praktykę do Europy”. Było to odbycie krótkiej praktyki we Francji, gdzie nabyte umiejętności pozwoliły na wykonanie pracy praktycznej w Polsce - jak również to, co typowe dla każdej wymiany młodzieży: wzajemną integrację, nowe doświadczenia, poznanie zupełnie innej kultury. Już podczas ubiegłorocznego pobytu został opracowany projekt wiaty drewnianej, który zrealizowano podczas tegorocznego wiosennego pobytu. Na terenie ZSP nr 3 powstała drewniana konstrukcja będąca symbolem współpracy, jak również miejscem spotkań i wzajemnej integracji.

Podczas pobytu w Gnieźnie zadaliśmy również o bogaty program dla naszych uczniów m.in.: zwiedzanie Parku Etnograficznego w Dziekanowicach, zwiedzanie Starówki Gnieźnieńskiej, lekcje nurkowania, mecz piłki nożnej Francja – Polska, wizytę na stadionie żużlowym, bowling, zwiedzanie laboratoriów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, udział w pokazowej lekcji uczniów - technik mechanik lotniczy – gdzie każdy miał możliwość zasiąść za sterem samolotu. Na koniec pobytu pożegnaliśmy ognisko ze wspa-

niałą polską grochówką oraz z możliwością jazdy konnej w siodle i zaprzęgu w „Stajni pod wierzbami” w Jankówku k./Gniezna.

Francuzi powiedzieli nam, że Polska przestała być dla nich nieznanym miejscem, a my jesteśmy z tego dumni.

Każdego dnia młodzież pracowała przez średnio 6 godzin nad wspólnym projektem. Na początek teoria z zakresu cieśliskich połączeń drewnianych, przygotowanie rysunków technicznych w skali 1:10 i rozrysowanie na podłodze konstrukcji w skali 1:1 potem wytrasowanie elementów, wykonanie gniazd i czopów, później składanie konstrukcji w powtarzające się moduły, a na koniec montaż. Staraliśmy się dobrać młodzież w takie same zespoły, w których pracowali we Francji. Dodatkowo, dzięki przychylności jednego z pracodawców, do pracy włączyliśmy cieślę, który jako jedyny w tym zawodzie uczy się w naszej szkole. Na koniec zabezpieczyliśmy konstrukcję odpowiednim preparatem i nastąpił odbiór techniczny wraz z przykręceniem tabliczki pamiąt-

kowej. Podczas uroczystego odbioru obecni byli: Centrum Szkolenia Zawodowego (CFA) w Arches k/Epinal – dyrekcja CFA: Gerard Demange i Raul Marcadella; Federacja Budownictwa i Prac Publicznych (BTP) – prezes Federacji BTP Daniel Virion; Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa – Przewodniczący Rady Jerzy Stroński, członkowie delegatury WOIIB w Gnieźnie: Jolenta Pankowska i Zbigniew Bigoszewski; Cech Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości – Starszy Cechu Stefan Pokładecki.

Podczas wymiany uczestnicy zdobywają zarówno specjalistyczne kompetencje zawodowe, jak i interkulturowe oraz wiadomości i umiejętności, dzięki którym będą mieli możliwość rozwoju dalszej drogi zawodowej. Będą bardziej

konkurencyjni i elastyczni na rynku pracy. Dzięki wymianie młodzieży połączonej z czynnościami praktycznymi uczniowie mają okazję do rozwijania nie tylko wybranych kompetencji fachowych, ale także kompetencji socjalnych, metodycznych, personalnych oraz interkulturowych łącznie z kompetencjami językowymi.

Kompetencje zawodowe w działaniu, to zdolność do podejmowania ciągle nowych zadań w częściowo zmieniających się sytuacjach. Podczas pobytów są przekazywane następujące kompetencje fachowe: zastosowanie i pogłębienie dotychczas zdobytych umiejętności zawodowych; praktyczna obsługa narzędzi, urządzeń i maszyn oraz materiałów;

umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w wykonywaniu konkretnych zadań; wykonywanie zadań praktycznych,

szukanie rozwiązań dla pojawiających się problemów oraz opanowanie umiejętności podejmowania decyzji odnośnie zastosowania optymalnych technik pracy; zdobywanie kompetencji zawodowej poprzez działania praktyczne pod okiem opiekunów. Podczas wyjazdów rozwijają się u poszczególnych osób również kompetencje personalne, tzn. umiejętność odpowiedzialnego postępowania w stosunku do innych i samych siebie. Uczniowie poprzez swoje działania dają świadectwo skuteczności, gotowości do nauki i osiągania dobrych wyników, wytrwałości i wytrzymałości. Uczestnicy uczą się przyjmowania słów krytyki oraz samokrytycznej oceny swoich działań. Podczas pobytu zagranicznego uczniowie powinni być zmotywowani do samodzielnego i optymalnego wykonywania powierzonych im zadań. Osiągnięte sukcesy kształtują ich kompetencje personalne - rozwijanie kompetencji interkulturowych. Doświadczają odmiennych warunków kulturowych oraz znajdują się w innym środowisku językowym. Zapoznają się z fachowym słownictwem w języku angielskim lub francuskim. Uczą się zawodu wspólnie z młodzieżą francuską.

W Gnieźnie uroczystą kolacją podjęła Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa (WOIIB) na której obecni byli: Starosta Dariusz Piłak, prezes Federacji BTP Daniel Virion, dyrekcja CFA pan Gerard Demange i Raul Marcadella, pracodawcy oraz nauczyciele; Starszy Cechu: Stefan Pokładecki; PWSZ – Prorektor Andrzej Urbaniak, Sławomir Binkowski - przedstawiciel pracowników dydaktycznych Instytutu Ochrony Środowiska; WOIIB – Przewodniczący Rady Jerzy Stroński, zastępca przewodniczącego Włodzimierz Draber, sekretarz Mirosław Ogorzelec, skarbnik Kazimierz Ratajczak, przewodniczący Zespołu ds.

kontaktów z zagranicą Krzysztof Pięta, Delegatura Gniezno – Jolenta Pankowska i Zbigniew Bigoszewski; ZSP nr 3 – Dyrektor Katarzyna Piechocka i nauczyciele.

W naszym lokalnym sektorze brakuje jeszcze dobrze wyposażonych warsztatów przygotowujących uczniów do praktycznej nauki zawodu. Powinno się dążyć do stworzenia Centrów Szkolenia Praktycznego, w których będzie to możliwe.

Podzielimy się spostrzeżeniami z instytucjami o podobnej strukturze działania. Niech nasze doświadczenie stanie się pomocne dla tych, którzy chcą tworzyć podobne projekty. Wykorzystamy fakt, że szkoły nie często mają wymianę z Francją - wpłynie to na atrakcyjność oferty naszej szkoły. Młodzież chętniej wybiera szkołę, w której prowadzone są praktyki za granicą - to daje im większe możliwości rozwoju. Będziemy czerpać korzyści z nawiązanej współpracy i dzielić się naszą wiedzą i doświadczeniem z innymi. Młodzież powinna dążyć do osiągania jak najlepszych wyników, aby móc uczestniczyć w takich projektach. Poprawa wyników w nauce i większe zaangażowanie w pracę każdego ucznia to wspólny cel Francuzów i Polaków. Poza tym zgromadzone materiały szkoleniowe chcemy rozpowszechnić i udostępnić nie tylko młodzieży kształcącej się w naszej placówce. Dalekosiężnym celem jest stworzenie podobnych warsztatów w powiecie gnieźnieńskim; chcemy się uczyć od innych, wzorować się i przekazywać naszą wiedzę innym.

Już dziś można stwierdzić, że wymiana francusko-polska nie była wydarzeniem incydentalnym i świadomi jesteśmy niewątpliwych korzyści, jakie z niej płyną. Dużym wyzwaniem dla nas jest pozyskanie odpowiednich środków na organizację ww. przedsięwzięcia.

Po raz kolejny profesjonalne tłumaczenie zapewniła firma AG COMMERCE z Poznania: Agnieszka Kończak i Aneta Oleszek.

Dziękujemy wszystkim za okazane nam wsparcie i pomoc, liczymy na nie w dalszych krokach naszego przedsięwzięcia.

Małgorzata Kurkowska

WIELKOPOLSKI INŻYNIER BUDOWNICTWA

„Elektryk z rodzinną pasją”

Pila – dawne miasto wojewódzkie przechodzi okres wielu zmian. Kiedyś rozwijało się bardzo dynamicznie, później był czas lekkiego zastoju gospodarczego, a obecnie w serca mieszkańców wstąpiła nadzieja na kolejne pozytywne zmiany. W Pile rozmawiam z członkiem naszej izby, który od lat siedemdziesiątych XX wieku współtworzył dzisiejszy obraz tego miasta.

Mgr inż. Mirosław Lisowski – pochodzi ze Żnina, w którym ukończył szkołę średnią. Wśród najbliższych członków

rodziny byli elektrycy, którzy swoim zamiłowaniem do tego zawodu zarazili go swoją pasją tak skutecznie, że studia podjął na Wydziale Elektrycznym Politechniki Poznańskiej. Żonaty – żona Bożena ekonomistka, starszy syn Piotr – technik wiertnik i technik budowlany, córka Grażyna – technik budowlany i technik ekonomista, syn Maciej – mgr ekonomii. Posiada 7 wnucząt w wieku od 2 lat do absolwentów wyższych uczelni.

Poprosiłem o odpowiedź na 5 pytań.

Wybrałem zawód inżyniera, gdyż ...

Mirosław Lisowski:

W mojej rodzinie byli elektrycy, którzy potrafili młodego człowiekowi zaimponować pokazując jak działają różne urządzenia elektryczne. Przy nich uczyłem się podstaw ich budowy i zasad działania. Dzięki temu jako uczeń liceum ogólnokształcącego mogłem samodzielnie naprawić różne odbiorniki lampowe funkcjonujące w naszym życiu. Było to też powodem do satysfakcji środowiskowej.

W liceum lubiłem wszelkie przedmioty ścisłe. Dzięki dobremu przygotowaniu szkoły średniej oraz pasji do elek-

tryczności postanowiłem ją rozwijać podejmując studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Poznańskiej. W 1967 roku uzyskałem tytuł magistra inżyniera.

Po studiach wróciłem do rodzinnego Żnina, gdzie podjąłem pracę w powstającym zakładzie obrabiarek do drewna i miałem możliwość organizacji jego działu elektrycznego. Była to wielka frajda, gdyż tworzyliśmy coś nowego i mogliśmy weryfikować naszą wiedzę zdobytą na studiach.

Jednocześnie podjąłem prace zlecane w Zespole Usług Projektowych, który projektował wiele obiektów przemysłowych

Mirosław Lisowski przekazuje uwagi projektowe

wych jak również mieszkalnych. Te doświadczenia spowodowały, że bardziej zainteresowałem się specjalizacją elektryczną w budownictwie. Duże zapotrzebowanie na takich specjalistów było dodatkową zachętą podjęcia takich działań.

Od 1970 r. przeszedłem do wykonawstwa kierując Wydziałem Instalacyjno-Montażowym przy POM w Żninie oraz na ½ etatu w Pracowni Projektowej przy PBR-ol.

W 1972 r. uzyskałem pełne uprawnienia budowlane. Dwa lata później niestety rozwiązano pracownię. Poszukiwałem pracy. Żona w gazecie znalazła informację, że w Pile archi-

tekt miejski powołuje jednostkę projektową. W trakcie rozmowy kwalifikacyjnej okazało się, że są nie tylko etaty ale również mieszkania przeznaczone dla pracowników. Prawie wszyscy koledzy projektanci z rozwiązanego biura projektowego przenieśli się do Piły. I tak w 1974 roku powstała Pracownia nr 8 Wojewódzkiego Biura Projektów w Poznaniu.

W 1976 r. Pracownia nr 8 została przemianowana w nowy organ, który nazywał się INWESTPROJEKT, w którym powstały 3 wielobranżowe pracownie projektowe, zostając kierownikiem jednej z nich.

Z powodów zdrowotnych, po czterech latach, musiałem poważnie ograniczyć swoją aktywność zawodową.

W 1991 r. razem z nieżyjącym kolegą założyliśmy firmę ELPROMONT, która funkcjonuje do dziś, mogąca wykonać w specjalności elektrycznej każdą instalację od projektu do pełnej realizacji

Jestem dumny z projektu Centrum Zastosowania Światła

Po przywróceniu egzaminów na uprawnienia budowlane byłem członkiem Komisji Egzaminacyjnej przy Urzędzie Wojewódzkim w Pile. Gdy w 2001 r. zaczął się formować załączek przyszłego samorządu zawodowego inżynierów budownictwa podjąłem się tworzenia w Pile oddziału dzisiejszej Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. W trakcie pierwszej kadencji WOIBB byłem również członkiem Rady Programowej Biuletynu Informacyjnego WOIBB.

W Stowarzyszeniu Elektryków Polskich cały czas jestem członkiem Komisji Kwalifikacyjnej uprawniającej do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci „E” i „D”.

Od dwóch kadencji jestem członkiem Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej WOIBB.

O osiągnięcia zawodowe i prywatne.

M. L. Za jedno ze swoich osiągnięć zawodowych uważam umiejętność nawiązania dobrego kontaktu i bardzo dobrych wzajemnych relacji podczas sprawowania opieki nad młodymi inżynierami podczas odbywania przez nich praktyk zawodowych, szkolenia ich oraz opiniowania po zakończeniu praktyk.

Za duże osiągnięcie inżynierskie uważam udział w projektowaniu nowoczesnej hali ekspozycyjnej dla firmy Philips Lighting Poland S.A. w Pile. Powstała Hala LAC – Centrum Zastosowań Światła - ukazuje możliwości nowego spojrzenia na stosowanie różnych źródeł światła, ich barw w szeroko rozumianym budownictwie. Od pomieszczeń mieszkalnych, przez biura i budynki użyteczności publicznej oraz ich elewacje, aż do kreowania przestrzeni śródmiejskiej. Za pomocą światła można wpływać na nastroje ludzi, ich wzajemne relacje, aktywność za-

wodową a także pokazywać szczególnie urokliwe elementy konstrukcyjne budowli.

Podczas mojej pracy w firmie INWESTPROJEKT uczestniczyłem w projektowaniu nowych osiedli mieszkaniowych w Czarnkowie, Wronkach, Trzciance i Rogoźnie, a także wielu zakładów produkcyjnych w Wielkopolsce.

Za swój prywatny sukces uważam skonsolidowaną, wspierającą się Rodzinę. Mam dwóch synów i córkę oraz siedmioro wnucząt w wieku od lat 2 aż do absolwentów wyższych uczelni. Może któryś z nich poprowadzi dalej firmę, gdyż jeden kończy a druki rozpoczyna

studia na Wydziale Elektrycznym PP. Dom jest dla nich wszystkich spokojną przystanią, gdzie chętnie wszyscy odpoczywamy. Tak, rodzina to mój największy życiowy sukces.

Inżynier budownictwa według mnie to ...

M. L. Inżynier budownictwa realizując zlecony projekt zgodnie z zasadami sztuki budowlanej powinien podpowiadać inwestorowi inne możliwości rozwiązań technicznych niż te zawarte w wytycznych. Jest to szczególnie ważne w naszej branży elektrycznej. Proponowanie nowych zastosowań źródeł światła oraz różnych barw światła w pomieszczeniach, na zewnątrz budynków. Pozwoli to wykreować nowe wizerunki realizowanych inwestycji. Ważnym elementem jest spojrzenie na przyszłą eksploatację.

Myślę, że to spojrzenie na rolę inżyniera budownictwa w procesie inwestycyjnym powinno się już tworzyć u młodych inżynierów w trakcie odbywania przez nich praktyk zawodowych. Tu jest miejsce na podpowiadanie młodym inżynierom różnorodnych rozwiązań, a także czas by mogli oni spróbować swoich sił w różnych dziedzinach specjalności zawodowej. W większości przypadków podczas praktyk zajmują się tylko pewnymi elementami, a uprawnienia budowlane otrzymują na cały zakres swojej specjalności zawodowej.

Osobnym problemem jest rola opiekuna praktyk zawodowych. Często bywa on tylko formalnym rejestratorem pewnych wydarzeń, kwitując swoim podpisem ich zrealizowanie. W tym miejscu swojej działalności zawodowej, jak członek komisji kwalifikacyjnej, odczuwam jeszcze duży niedosyt.

***I**nterесują się ...*

M. L. Wolne chwile lubię spędzać korzystając z oferty ośrodków kultury. Lubimy z żoną chodzić do teatru czy też opery. Do Piły dość często zaglądamy różne zespoły teatralne prezentując swoje spektakle. Oczywiście z takiej oferty koniecznie musimy skorzystać. Poznać ze swoimi placówkami kulturalnymi nie jest przecież tak daleko, gdy są ciekawe przedstawienia to również korzystamy.

Lubię również muzykę klasyczną. Choć nie mam wykształcenia muzycznego to w wolnych chwilach, gdy cała rodzina jest w komplecie, grywam na pianinie. Takie małe prywatne koncerty dla najbliższych. Nauczyłem się grać dzięki młodszemu synowi, który jest absolwentem Szkoły Muzycznej w klasie skrzypiec. Zdarzają się takie świąteczne sytuacje gdy razem coś zagramy.

***B**ardzo zależy mi na ...*

M. L. Bardzo zależy mi na zwiększeniu zaangażowania wyższych uczelni zawodowych w przygotowanie do zawodu studentów tworząc specjalizacje na wydziałach dla budownictwa. Pozwoli to lepiej przygotować młodych inżynierów do pracy zawodowej. Można by to uzyskać kładąc większy na-

Miło zobaczyć efekt swoich prac projektowych

cisk na praktyki zawodowe i większą aktywność studentów w trakcie ich realizacji.

Chciałbym również, by budownictwo nadal miało swoją rolę w kształtowaniu przestrzeni naszych miast i wsi. Nie powinno być tylko elementem użytkowym, ale również spełniać wymogi estetyczne. Dzięki temu młodzież będzie chętniej wybierać ten zawód.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał i zdjęcia: Mirosław Praszkowski

Powódź 1888 r.

Największą Katastrofą Przyrodniczą Poznania XIX wieku

Polska w Europie należy do krajów najmniej zasobnych w wodę o odpowiedniej jakości. Mimo niedoborów, podczas powodzi okresowo występuje jednak jej znaczny nadmiar. Występują one w Polsce powszechnie co 3 – 3,5 roku. Pierwszym źródłem na ich temat jest „Kronika” Jana Długosza. Zdaniem kronikarza, szczególnie wielkie powodzie o charakterze katastrof (tzw. powodzie wiekowe) miały miejsce w roku 988. Mówi on o ówczesnych licznych i długotrwałych powodziach w kraju. Jak wynika ze średniowiecznych archiwów (za okres X – XV wieku), powodzie o charakterze katastrof przyrodniczych pojawiały się na ziemiach polskich średnio co około 20 lat, co daje prawdopodobieństwo ich występowania na poziomie 5%. W okresie późniejszym częstotliwość ich występowania uległa pewnej zmianie. Wielkie powodzie pojawiały się co kilkanaście do 30 lat, co daje prawdopodobieństwo występowania rzędu 3-7 % [1].

Największą znaną historycznie powodzią na obszarze ziem polskich, a równocześnie Europy Środkowej, była powódź z sierpnia 1813 roku. Powódź ta występująca w całym biegu Wisły oraz górnym i środkowym biegu Odry, spowodowała olbrzymie straty materialne. Jedną z wielu innych katastrofalnych powodzi o wielkim zasięgu terytorialnym była powódź z marca 1888 roku, obejmująca obszar całej nizinnej części Polski. Powódź ta szczególnie boleśnie doświadczyła miasto Poznań.

Powódzie w Poznaniu

Poznań już od chwili swego powstania był narażony na powodzie. Powstał przecież i rozwijał się na rzecznych wyspach, położonych wzdłuż brzegów dziko płynącej Warty, której koryto często ulegało zmianie. Źródłem informacji o najstarszych poznańskich powodziach są wyniki badań archeologicznych i geologicznych. Późniejszych danych dostarczają archiwa miejskie, lecz dopiero od 1501 r. źródła te mają charakter wiarygodny. Przeprowadzone badania archeologiczne wskazują, że gród na Ostrowie Tumskim nawie-

dzony został przez powódź wkrótce po jego zbudowaniu, czyli w połowie X wieku. Następna znana powódź miała miejsce w ostatnich latach panowania Bolesława Chrobrego. Pierwsza pisemna źródłowa informacja o wylewie Warty w Poznaniu pochodzi z roku 1146. To wówczas doszło do największej w historii Polski bratobójczej rzezi, jaka miała

Widok z Szeląga na Wielką Śluzę na Warcie (1838 r. Julius von Minutoli)

miejsce na przeciwległym poznańskiemu Szelągowi brzegu Warty, na odcinku pomiędzy wpadającymi do niej rzekami – Główną i Cybiną. Podczas tego wiosennego wezbrania wód Warty, Cybiny i Głównej w trakcie oblężenia Poznania przez Władysława II, księcia krakowskiego – najstarszego syna Bolesława Krzywoustego – wspieranego przez Rusinów i Połowców, w trakcie urządzonego z miasta wypadu, tak wyróżniono najeźdźców – szczególnie Rusinów, że „dwa strumienia Cybina i Główna około których ta domowa działa się bitwa, zmaćnione ze krwią wody do bliskiej Warty zaprowadziły, ...” [2]. Na przestrzeni wieków Warta wielokrotnie wylewała. Najwyższe znane wezbranie jakie miało miejsce na przestrzeni dziejów na Warcie na wysokości Poznania miało miejsce w dniach 9-11 lipca 1736 r. Warta przypuszczalnie osiągnęła wówczas poziom 60,70 m n.p.m.

W dziewiętnastym wieku w Poznaniu powódzie występowały znacznie częściej niż w innych miastach. Było to wynikiem podjęcia decyzji ówczesnych władz pruskich o przekształceniu Poznania w twierdzę. Jej prostą konsekwencją było wykorzystanie istniejących rzek do celów obronnych. Aby móc zalać w razie potrzeby niżej położone przedpola

Ulica Woźna podczas powodzi 1888 r. W oddali widać ratusz.

twierdzy zbudowano odpowiedni system fos, kanałów i śluz na Warcie, Cybinie i Bogdancie. Do największych tego typu obiektów należały pobudowane w korycie głównym Warty i na kanale ulgi – Wielka Śluza i Śluza Tumaska. Te potężne jazy piętrzące o szerokości 67 metrów, mające po 9 filarów z klinkieru o grubości 1,5 metra, poważnie utrudniały przepływ wód powodziowych i żeglugę na Warcie [3].

Marcowa powódź 1888 roku

Zima na początku 1888 roku była wyjątkowo śnieżna i mroźna. Ciągnęła się już długo. Nic jednak nie wskazywało na tak oczekiwane przez wszystkich wiosenne ocieplenie. Jak informował „Dziennik Poznański”, temperatury w tym okresie były poniżej – 10° C. Niespodziewanie od 10 marca temperatura skoczyła do 10° C powyżej zera. Już 9 marca tj. w ciągu zaledwie jednego dnia odnotowano wzrost poziomu Warty aż o 60 cm. Poziom wody w Warcie mierzony na wodowskacie przy moście Chwaliszewskim odnotowano tego dnia na rzędnej 0,9 m [4]. Należało spodziewać się, że tak gwałtowny przyrost temperatury będzie musiał spowodować wzrost poziomu wody w Warcie. Dwa dni później woda osiągnąwszy stan 2,58 m przelewała się już przez bramę Berdychowską.

Dnia 12 marca woda nieco opadła. Spowodowane to było krótkotrwałym „puszczeniem” lodów, które tarasowały odpływ. Dziennik Poznański w dniu 13 marca donosił, że z punktu kontrolnego w Pogorzeliicy telegrafowano do Poznania, informując o podniesieniu się poziomu Warty do rzędnej 4,1 m. Podawano też, że Wartą płynie kra. Ponieważ w międzyczasie w Poznaniu znowu spadła temperatura poniżej zera, spodziewano się zahamowania dalszego szybkiego przyrostu poziomu wody w rzece. Spodziewany wpływ niskich temperatur na spowolnienie szybkości przyrostu poziomu wody w Warcie nie sprawdził się. Mimo 18° mrozu jaki panował w Poznaniu, poziom wody w Warcie wciąż podnosił się. Pierwszym sygnałem nadchodzącej powodzi było zalanie łąk jeżyckich aż do Wierzbaka przez wody rzeczki Bogdanki. W dniu 16 marca woda osiągnęła poziom 4,08 m, zaczynając zalewać drogę do Dębiny. Ulica Dębińska została jako pierwsza w Poznaniu zalana w dniu 17 marca. Jej mieszkańcy pływali do Poznania czółnami. Spodziewano się dalszych podtopień, w szczególności ulic Łąkowej, Piaskowej, Garbar i Wszystkich Świętych. W dniu 18 marca, po osiągnięciu poziomu 4,24 m zalane zostały ulice: Piaskowa, Garbary, Łąkowa i Szyperska. To co budziło narastający niepokój wśród mieszkańców Poznania to coraz częściej obserwowana obecność wody

Ulica Garbary podczas powodzi 1888 r. W tle kościół bernardyński.

w poznańskich piwnicach. Nie najlepsze wiadomości cały czas napływały do Poznania z miast zlokalizowanych w górnym biegu Warty. W poznańskim magistracie zaczęto

na serio liczyć się z możliwością wielkiej katastrofy przyrodniczej. W dniu 21 marca w nadziei na obniżenie poziomu wody zalano wszystkie forteczne fosy. „Kurier Poznański” w tym dniu pisał cyt. „Woda w Warcie opadła jeszcze dalej – dziś z rana 4,04 m, wczoraj nastąpiła odwilż, a wieczorem padał rześisty deszcz, co pospołu z sygnalizowanym przyborem w Pogorzeliicy nie przyczyni się do obniżenia stanu wody” [5]. W dwa dni później woda osiągnęła poziom 4,52 m, by kolejnego dnia podnieść się do poziomu 4,80 m. Dzień 26 marca przyniósł złudną nadzieję, że woda zacznie opadać. Spowodował ją niewielki spadek poziomu wody w Warcie. Jak się później okazało – tylko chwilowy. Tymczasem z Pogorzeliicy nadeszła kolejna fatalna informacja – poziom wody w Warcie przekroczył 5 metrów! Dnia 27 marca odnotowano poziom 5,15 m, a w Szkole Podstawowej na Garbarach zakwaterowano pierwsze 26 rodzin – ofiary powodzi. Woda zaczęła zalewać już ulice: Strzelecką, Wielkie Garbary, tylne Chwaliszewo i Wenecką.

Fala kulminacyjna

Nadeszła 28 marca nocą, wg relacji świadków – po cichu i niespodziewanie. Miała jednak nie 5 m jak się tego spodziewano lecz o cały metr więcej (6,01 m)! W dniu 29 marca „Kurier Poznański” pisał cyt.: „Wylew przybiera znaczne rozmiary. Rybaki i pl. Bernardyński przedstawiają obecnie jezioro [...]. Zalane są również ulice: Strzałowa, Długa, Bramkowa i Kopernika. [...] Wielkie i Małe Garbary są także zalane, a woda wpływa do ulic Butelskiej, Wodnej i Szerokiej. Na Chwaliszewie płynie woda z Warty pobocznymi uliczkami, zalany jest prawie cały plac przy Tumie [...]. Przed śluzą na Cybinie zatamowały kry odpływ tak, że woda dochodzi po sam most. Na Śródcie woda zalewa Ostrówek [...]. Woda przyrosła od wczoraj do 6,30 m.” [5]. Fala powodziowa zalała nie tylko Dolną Wildę, Wielkie i Małe Garbary ale także plac Bernardyński, Rybaki, Wodną i znaczną część Starego Rynku. Przy ulicy Weneckańskiej wskutek podmycia zapadł się dom. Jego mieszkańców uratowali strażacy. Miejskie latarnie gazowe przestały funkcjonować. Dziennik Poznański apelował o wzajemną pomoc obydwu narodów. Poznański magistrat nie był w stanie rozwiązać wszystkich pojawiających się problemów. Nikt nie był przygotowany na katastrofę, na tak wielką skalę. Powodziom rozdawano sienniki. Zadbano by codziennie otrzymywali talerz ciepłej zupy i porcję chleba. Samorzutnie organizowano ochotnicze komitety pomocy powodziom. Największe problemy występowały z zaopatrzeniem powodziom odciętych od miasta tj. na Chwaliszewie i Zagórze. Tam dostarczali chleb młodzi śmiałkowie. Stan wody na moście Chwaliszewskim

wskazywał poziom 6,1 m. Most zapchany był wozami i dorózkami wiozącymi dobytek uchodzących przed powodzią. Zalany został plac Tumski i arcybiskupie ogrody. Niektórych mieszkańców, zwłaszcza Chwaliszewian, do opuszczenia domostw musiała siłą zmusić policja. Tych umieszczono w tumskiej szkole. Nie wszyscy mieli tyle szczęścia.

Ulica Chwaliszewo w kierunku Ostrowa Tumskiego, podczas powodzi 1888 r. Z lewej strony widoczny przystanek tramwaju konnego.

Część z nich musiała przez kilka dni przebywać na dachach zagrożonych podmyciem domostw, bez pomocy i pożywienia. Brakowało łodzi do ich transportu. Po czterech dniach przepływu fali kulminacyjnej, tj. w dniu 31 marca, woda zaczęła opadać. Zanim to jednak nastąpiło, poziom wody w tym dniu osiągnął wartość 6,68 m (wg „Kuriera Poznańskiego”) lub wg Z. Paślawskiego 6,66 m (rzędna 58,11 m n.p.m.) [5]. W dniu 31 marca „Kurier Poznański” pisał: „Na pomostach zbierają się tłumy, płaczą i załamując ręce, gdyż częstokroć brak niezbędnej wody do picia [...]. Na Starym Rynku wystąpiła woda w trzech miejscach pchana z Warty kanałami. Od pręgierza do pałacu Działyńskich ustawiono już kładki, gdyż suchą wodą (chyba „nogą” ? - przypis wł.) przejść to nie można. Jest obawa, że i wodociągi przestaną funkcjonować.” [5]. Dopiero gdy woda zaczęła opadać można było zacząć oceniać poniesione szkody. A oto jak to ocenił „Kurier Poznański” z 4 kwietnia 1888 r. cyt. „Niemal połowa miasta po obydwu brzegach Warty stoi pod wodą. 7-8 tys., przeważnie najuboższej ludności polskiej utraciło mieszkanie, dobytek i zarobek. Wielu domom zagraża zawalenie [5]. Najdłużej, bo przez okres pięciu tygodni, pod wodą przebywało Chwaliszewo, a Stary Rynek przez tydzień. Podtopionych zostało prawie osiemset budynków mieszkalnych, zamieszkałych przez około 22 tysiące osób. Dachy nad głową pozbawionych zostało 2122 Poznaniaków i to najczęściej tych najbiedniejszych. Obszar zalania miasta wyniósł aż 43 hektary,

czyli blisko 6-krotnie więcej niż to miało miejsce zazwyczaj. Na ogrodach Śródki odnaleziono ciało mężczyzny i czterech kobiet. Na ulicy Wenecjańskiej podczas akcji ratowniczej strażaków nie zdołano uratować małej dziewczynki. Wiele domów zawaliło się, a wiele innych zagrożonych było katastrofą budowlaną. Mieszkający dotychczas w nich ludzie

Ulica Czartoria podczas powodzi 1888 r. Ulicę chroni istniejący do dziś mur oporowy. Z lewej strony widoczne szandory zamykające ulicę.

musieli się wyprowadzić. Uruchomiono kuchnie polowe. Część mieszkańców chorowała na tyfus. W celu zapobieżenia epidemii, ulice na których opadła już woda posypywano wapnem chlorowanym. Żołnierze wypompowywali wodę z piwnic, używając do tego najczęściej pomp ręcznych. Podczas powodzi mieszkańcy wielu zalanych ulic poruszali się po nich łodziami, czółnami lub po specjalnie w tym celu zbudowanych drewnianych pomostach.

Powódź 1888 (19 marca – 27 kwietnia) i prawie równie wielka powódź 1889 roku, mimo poczynienia ogromnych szkód materialnych miały i swoje dobre następstwa dla miasta. Katastrofalne powodzie zwróciły uwagę ówczesnych władz państwowych i miejskich na potrzebę regulacji Warty, wpływu budowy umocnień fortyfikacyjnych na stosunki wodne okolic jak i samego Poznania, a także na warunki mieszkaniowe i sanitarne dzielnic położonych bezpośrednio nad Wartą. Okoliczności te spowodowały, że podjęto działania mające na celu zabezpieczenie miasta przed kolejnymi wielkimi powodziami. W okresie od 1888-1897 roku opracowano aż sześć koncepcji regulacji rzeki Warty. Żadna z nich nie została zrealizowana. Dopiero w 1897 powstał projekt ochrony przeciwpowodziowej autorstwa A. Wulsch'a, miejskiego inspektora budowlanego, który zrealizowano w latach 1901-1905. Projekt ten obejmował swoim zakresem tzw. dolne miasto na lewym brzegu Warty oraz Chwaliszewo i Ostrów Tumski [3]. Poczynione wówczas prace regulacyjne rzeki jak i zniesienie

śluz fortecznych Wielkiej i Tumskiej w latach 1919-1921, najprawdopodobniej uchroniły Poznań przed zalaniem podczas wielkiej kwietniowej powodzi w 1924 roku.

I dzisiaj co pewien czas Warta jest źródłem niepokojów. Dobrze wszyscy pamiętamy powódź 1997 r. spowodowaną wezbraniami opadowymi. Istotny wpływ na wielkość tej

powodzi miały opady w dorzeczu Warty położonym po stronie czeskiej. To stamtąd napłynęła do kraju fala wyższa co najmniej o 2 metry od dotychczas największych notowań. W Poznaniu, na zakolu Warty, przy wiadukcie na Garbarach, wrzucano wówczas do rzeki worki z piaskiem. To szczególnie wrażliwe miejsce na podmycie ściany portowej dawnej miejskiej przeładowni rzecznej, wybudowanej w latach 1901-1903. Jeszcze lepiej pamiętamy powódź z roku ubiegłego. To wówczas mieszkańcy domów przy ul. Piaskowej przyzwyczajeni do oglądania Warty z daleka jako rzeki ujarzmionej betonowym korytem, niespodziewanie ujrzeli ją wielokrotnie szerszą tuż pod swoimi nosami. Zapewne nie znają zdjęć tego miejsca z 1888 roku. Warto wiedzieć, że nawet jeżeli obecne powodzie nie są tak wielkie jak dawniej (może to być tylko kwestią czasu i sygnalizowanych zmian klimatycznych), a miasto

jest nieporównywalnie lepiej zabezpieczone przed powodzią niż kiedyś, to jednak szkody gospodarcze i społeczne jakie powodzie katastrofalne mogą wywołać byłyby znacznie większe niż kiedyś, gdyż dotyczą obszarów znacznie lepiej zainwestowanych. Dlatego zbliżając się do Warty nie należy zapominać aby czynić to roztropnie.

Ryszard Chojnacki

Wykorzystano źródła:

1. Kasprzak Krzysztof „O powodziach w Wielkopolsce” Krzysztof Kasprzak, Kronika Wielkopolski nr 2(85), 1998 r.
2. Łukaszewicz Józef „Obraz historyczno-statystyczny miasta Poznania w dawniejszych czasach” 1838, (za Wincentym Kadłubkiem). Wznowienie Wydawnictwo Miejskie Poznań, 1998.
4. Karolczak Waldemar „Warta w Poznaniu” Muzeum Narodowe w Poznaniu, Muzeum Historii Miasta Poznania, grudzień 2001 – luty 2002.
4. Kubacki Przemysław „Warta nie zawsze spokojna” BTP z dnia 18.11.2002 r.
5. Kaniecki Alfred „Dzieje miasta wodą pisane” WPTPN Poznań, 2004
6. Andrzejewski Wojciech, Mastyński Jerzy „Kiedy w Warcie pływały jesioty?”, KMP „Wśród zwierząt i roślin” nr 3/2002.
7. „Widoki starego Poznania” Magdalena Warkoczewska, Wydawnictwo Poznańskie, 1960.
8. „Poznań na starej fotografii” Magdalena Warkoczewska, Wydawnictwo Poznańskie, 1967.

Budować w Polsce stadiony?

Oczywiście, ale na podstawie czego?

Od dłuższego czasu toczy się dyskusja na temat spełnienia bądź niespełnienia przez inwestora, a obecnie przez zarządcę Stadionu Miejskiego w Poznaniu wymagań UEFA.

Postanowiłem zabrać głos w tej sprawie po to, aby, być może, uchronić innych inwestorów i zarządców takich obiektów w całej Polsce przed podobnymi problemami. Ufam bowiem, że w końcu powstaną w naszym kraju przepisy regulujące sprawy związane z budową i eksploatacją stadionów – przepisy powszechnie obowiązujące i uwzględniające wymogi stawiane przez UEFA.

W polskim systemie prawnym nie ma bowiem przepisów określających warunki techniczno-budowlane niezbędne do projektowania i budowy stadionów! W szczególności nie ma rozporządzenia wykonawczego do ustawy Prawo budowlane „w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać stadiony i ich usytuowanie”. Nie ma również rozporządzenia „w sprawie warunków technicznych użytkowania stadionów”. W ustawie Prawo budowlane powinny znaleźć się delegacje do opracowania takich rozporządzeń! Rodzi się zatem pytanie: na podstawie jakich przepisów projektowane i budowane są stadiony w naszym kraju? Jedynym przepisem zawartym w ustawie Prawo budowlane jest artykuł 5 ustęp 1 który mówi, że obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy projektować i budować zgodnie z zasadami wiedzy technicznej...

Ponadto, w odniesieniu do części użytkowych stadionu, takich jak biura, pomieszczenia gastronomii, sanitariaty, szatnie itp., należy stosować przepisy dotyczące budynków. Inne przepisy nie mają zastosowania, albowiem stadion jako całość techniczno-użytkowa jest budowlą, a nie budynkiem. Niestety, to wszystko co reguluje polski system prawny w zakresie projektowania i budowy stadionów. W tej sytuacji ktoś może powiedzieć, że są przecież normy. **Owszem są Polskie Normy dotyczące obiektów widowiskowych, ale ich stosowanie nie jest w Polsce wymagane.** Ich stosowanie byłoby obowiązkowe, gdyby normy te były powołane w rozporządzeniu ministra, którego w odniesieniu do stadionów nie ma. Mało tego, normy te nie są nawet powołane w rozporządzeniu

ministra infrastruktury, dotyczącym warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki – mówię o tym na wypadek, gdyby ktoś zaryzykował tezę, że stadion jest budynkiem.

Wracając do dyskusji o spełnieniu, bądź nie, przez Stadion Miejski w Poznaniu wymagań UEFA w zakresie zarówno funkcjonalności samego obiektu, jak i organizacji imprez masowych, to w mojej ocenie dyskusja ta, choć bardzo potrzebna, spóźniona jest o wiele lat. Uważam, że najpóźniej w momencie, w którym przyznano Polsce status gospodarza Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej – Polski Związek Piłki Nożnej powinien skorzystać z ogromnego doświadczenia UEFA i z własnej inicjatywy wystąpić do tej organizacji o przekazanie pełnego katalogu wymogów, wytycznych, dobrych praktyk itp., dotyczących zarówno samych stadionów, jak i zasad organizacji zawodów piłkarskich na tego typu arenach. **Taki materiał byłby wówczas podstawą do wkomponowania go w polski porządek prawny. Porządek, który nadaje obligatoryjność przepisom rozporządzeń ministrów.** W tak skonstruowanym rozporządzeniu, którego nazwa mogłaby na przykład brzmieć: „w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać stadiony i ich usytuowanie” należałoby powołać Polskie Normy, dotyczące obiektów widowiskowych. Dzięki temu stosowanie tych norm stałoby się również obowiązkowe.

W ten sposób powstałyby ogólnie obowiązujące przepisy, które uporządkowałyby cały proces budowlany i eksploatacyjny tego typu obiektów w naszym kraju. Uniknęlibyśmy bezsensownych sporów i sensownych zarzutów. Zarzutów, których można było uniknąć, albowiem wiadomym było, że po uzyskaniu statusu gospodarza EURO-2012 Polska stanie się wielkim placem budowy stadionów.

Paweł Łukaszewski

*Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego
dla Miasta Poznania*

Plan szkoleń dla członków

Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w 2011 roku

L.p.	Temat kursu	Data/miejsce	Organizator/Wykładowca
1	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Rozwiązywanie problemów wynikających z zakłóceń w prawidłowym działaniu wentylacji grawitacyjnej w budynkach wielorodzinnych powodowanych np. wymianą stolarki, instalowaniem dodatkowych urządzeń wentylacyjnych itp.</p> <p>2. Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego, radonu i innych rodzajów promieniowania wg obowiązujących przepisów.</p>	<p>02.06.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
2	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Aktualny stan prawny dotyczący wdrażania w Polsce eurokodów do projektowania w budownictwie i konstrukcjach budowlanych.</p> <p>2. Dokumenty niezbędne w fazie odbioru budynku i przekazanie budynku do użytku. Warunki rękojmi i gwarancji wg obowiązujących przepisów i zawartych umów.</p>	<p>09.06.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Piła ul. Browarna 19</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
3	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Aktualny stan prawny dotyczący wdrażania w Polsce eurokodów do projektowania w budownictwie i konstrukcjach budowlanych.</p> <p>2. Dokumenty niezbędne w fazie odbioru budynku i przekazanie budynku do użytku. Warunki rękojmi i gwarancji wg obowiązujących przepisów i zawartych umów.</p>	<p>16.06.2011 16:00-17:30 17:40-19:10</p> <p>Kalisz ul. Rumińskiego 2</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
4	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Bezpieczne użytkowanie i usuwanie wyrobów zawierających azbest.</p> <p>2. Wymagania wg obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska na placu budowy oraz ewidencja i usuwanie odpadów.</p>	<p>08.09.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
5	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Odpowiedzialność zawodowa Kierowników budów, robót, obiektów.</p> <p>2. Prawidłowe prowadzenie Książek Obiektów Budowlanych.</p>	<p>15.09.2011 16:00</p> <p>Leszno Dom Technika ul. Sikorskiego 9 a</p>	<p>Organizator: Delegatura w Lesznie</p> <p>Informacja: tel. 65-520-70-75 leszno.wkp@wkp.piib.org.pl</p>
6	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Przykłady efektywnego wykorzystania występujących w Polsce wód geotermalnych do celów grzewczych. Opłacalność wykorzystania tego źródła energii.</p> <p>2. Aktualne przepisy z zakresu ochrony środowiska obowiązujące w fazie planowania, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.</p>	<p>15.09.2011 11:30-13:00 13:10-14:40</p> <p>Gniezno Gnieźnieńska Spółdzielnia Mieszkaniowa ul. Budowlanych 2</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>

L.p.	Temat kursu	Data/miejsce	Organizator/Wykladowca
7	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Przykłady efektywnego wykorzystania występujących w Polsce wód geotermalnych do celów grzewczych. Opłacalność wykorzystania tego źródła energii. 2. Aktualne przepisy z zakresu ochrony środowiska obowiązujące w fazie planowania, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.</p>	<p>22.09.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Kalisz ul. Rumińskiego 2</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
8	<p>Branża wodno-melioracyjna – SITWM</p> <p>1. Plan gospodarowania wodami dla dorzecza Odry.</p>	<p>Wrzesień 2011</p> <p>Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14</p>	<p>Organizator: SITWM</p> <p>Informacja: mgr inż. Cezary Siniecki tel. 692-440-701 lub mgr Marzena Jagielka tel. 61-854-20-12 wkp@wkp.piib.org.pl</p>
9	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Przykłady efektywnego wykorzystania występujących w Polsce wód geotermalnych do celów grzewczych. Opłacalność wykorzystania tego źródła energii. 2. Aktualne przepisy z zakresu ochrony środowiska obowiązujące w fazie planowania, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.</p>	<p>13.10.2011 16:00-17:30 17:40-19:10</p> <p>Leszno Dom Technika ul. Sikorskiego 9 a</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
10	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Odporność ogniowa dachów płaskich. Warunki ppoż. wykonania pokryć z papy. 2. Bezpieczeństwo pożarowe w procesie projektowania i realizacji obiektów budowlanych – wg aktualnych przepisów. Przykłady rozwiązań materiałowych.</p>	<p>20.10.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333,304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
11	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Przykłady efektywnego wykorzystania występujących w Polsce wód geotermalnych do celów grzewczych. Opłacalność wykorzystania tego źródła energii. 2. Aktualne przepisy z zakresu ochrony środowiska obowiązujące w fazie planowania, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.</p>	<p>03.11.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Piła ul. Browarna 19</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>
12	<p>Branża ogólnobudowlana – PZITB</p> <p>1. Przykłady efektywnego wykorzystania występujących w Polsce wód geotermalnych do celów grzewczych. Opłacalność wykorzystania tego źródła energii. 2. Aktualne przepisy z zakresu ochrony środowiska obowiązujące w fazie planowania, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.</p>	<p>17.11.2011 16:00-17:30, 17:40-19:10</p> <p>Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14</p>	<p>Organizator: CUTOB-PZITB</p> <p>Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl</p>

L.p.	Temat kursu	Data/miejsce	Organizator/Wykładowca
13	Branża elektroinstalacyjna – SEP – Poznań XIV Sympozjum z cyklu: „Współczesne urządzenia oraz usługi elektroenergetyczne, informatyczne i telekomunikacyjne”.	23-24.11.2010 9:00 Poznań (miejsce wykładów zostanie podane na stronie www.woiib.org.pl)	Organizator: SEP O. Poznań Wykładowcy: 1. dr hab. inż. Aleksandra Rakowska 2. dr inż. Eugeniusz Sroczan 3. dr inż. Ryszard Niewiedział Informacja: SEP O. Poznań Elżbieta Pokrywka tel. 61-853-65-14
14	Branża wodno-melioracyjna – SITWM 1. Wybrane zagadnienia z hydrauliki rzek nizinnych.	Listopad 2011 Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14	Organizator: SITWM Informacja: mgr inż. Cezary Sieniecki tel. 692-440-701 lub mgr Marzena Jagielka tel. 61-854-20-12 wkp@wkp.piib.org.pl
15	Branża ogólnobudowlana – PZITB 1. Przykłady efektywnego wykorzystania występujących w Polsce wód geotermalnych do celów grzewczych. Opłacalność wykorzystania tego źródła energii. 2. Aktualne przepisy z zakresu ochrony środowiska obowiązujące w fazie planowania, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.	01.12.2011 16:00-17:30 17:40-19:10 Konin Konińskie Centrum Edukacyjne, ul. Mickiewicza 11	Organizator: CUTOB-PZITB Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl
16	Branża ogólnobudowlana – PZITB 1. Posadowienie budynków na gruntach słabych i podmokłych. 2. Sposoby wzmacniania łąw fundamentowych w przypadkach nadbudowy lub w sytuacjach awaryjnych.	08.12.2011 16:00-17:30 17:40-19:10 Poznań Siedziba WOIB ul. Dworkowa 14	Organizator: CUTOB-PZITB Informacja: CUTOB-PZITB tel. 61-853-68-05 w. 333, 304 cutob-pzibt.poznan@neostrada.pl

Udział w szkoleniach oferowanych przez WOIB jest bezpłatny. Sluchacze otrzymują materiały szkoleniowe i zaświadczenia o uczestnictwie.

Zgłoszenia uczestnictwa należy przysyłać w okresie 2 tygodni poprzedzających dzień szkolenia na adres: CUTOB-PZITB, 61-712 Poznań, ul. Wieniawskiego 5/9, tel. 61-853-68-05 w. 333, 304, fax 61-853-60-37, email: utob-pzibt.poznan@neostrada.pl lub WOIB, 60-602 Poznań, ul. Dworkowa 14, tel. 61-854-20-12, 61-854-20-10, fax 61-854-20-11, email: wkp@piib.org.pl.

ZGŁOSZENIE UCZESTNICTWA

w szkoleniu pt.

 w dniu
 imię i nazwisko.....
 nr członkowski.....
 nr telefonu do kontaktu.....
 Podpis

UWAGA!

- Zgłoszenia uczestnictwa w szkoleniach nie będą indywidualnie potwierdzane.
- W przypadku odwołania szkolenia zainteresowane osoby zostaną o tym fakcie powiadomione.

BIULETYŃ

WIELKOPOLSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA